

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Financování neziskových organizací

Michaela Micková

Bakalářská práce

2022

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Michaela Micková**
Osobní číslo: **E19329**
Studijní program: **B0413A050008 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a provoz podniku**
Téma práce: **Financování neziskových organizací**
Zadávající katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je analýza možností financování neziskových organizací se zaměřením na organizace pracující s dětmi a mládeží. Budou rovněž zkoumány možnosti financování NNO pomocí fundraisingu (dotace, dary, sponzorování). Součástí práce bude také analýza financování vybrané NNO (Česká rada dětí a mládeže).

Osnova:

- Definice NNO a dalších pojmů.
- Účetní a daňová legislativa NNO.
- Dotace NNO (národní, mezinárodní).
- Dary a další zdroje financování.
- Analýza financování České rady dětí a mládeže.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Neúspěšné organizace v praxi*. Praha: Wolters Kluwer, 2016, 304 s. ISBN 978-80-7552-040-1.
KRYŠKOVÁ, Šárka. *Nestátní neziskové organizace*. Leges, 2019, 304 s. ISBN 9788075023780.
PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018, 336 s. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-2117-5.
STEJSKAL, Jan. *Účetnictví nestátních neziskových organizací*. 3. vyd. Praha: Junák –svaz skautů a skautek ČR, 2012, 168 s. ISBN 978-80-86825-75-5.
STRNADOVÁ, Zuzana. *Co by měl vědět příjemce dotace*. Praha: Grada Publishing, 2019, 192 s. Finance a investování. ISBN 978-80-247-3076-9.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Michal Kuběnka, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2021**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2022**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

Ing. Michaela Kotková Strítěská, Ph.D. v.r.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2021

PROHLÁŠENÍ AUTORA

Prohlašuji, že jsem práci s názvem *Financování neziskových organizací* vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 29.4.2022

Michaela Micková v. r.

PODĚKOVÁNÍ

Chtěla bych tímto poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce panu Ing. Kuběnkovi, Ph.D. za jeho trpělivost, ochotu poradit a pomoci a v neposlední řadě za průběžné poskytování informací a materiálů.

ANOTACE

Cílem této bakalářské práce je analýza financování neziskových organizací. Na základě vypsání zdrojů financování je sestaveno doporučení pro organizaci ČRDM na další možné čerpání finančních zdrojů. První část je zaměřena na problematiku daného tématu. Druhá část se zabývá aplikací teoretických znalostí ve vybrané organizaci.

KLÍČOVÁ SLOVA

Nezisková organizace, finanční zdroje, fundraising, dotace, dary, náklady, výnosy

TITLE

Financing of non – profit organizations

ANNOTATION

The aim of this bachelor thesis is to analyze the financing of non-profit organizations. Based on the announced sources of financing, a recommendation is compiled for the organization of ČRDM for further possible drawing of financial resources. The first part is focused on the issue of the topic. The second part deals with the application of theoretical knowledge in a selected organization.

KEYWORDS

Non-profit organization, financial resources, fundraising, subsidies, donations, costs, revenues

Obsah

Úvod.....	11
1 Definice NNO.....	12
1.1 Historie sdružování	13
1.2 Základní charakteristiky NNO	13
1.3 Klasifikace NNO	14
2 Typy NNO	15
2.1 Nestátní neziskové organizace podle občanského zákoníku.....	15
2.1.1 Spolky.....	15
2.1.2 Nadace a nadační fondy	16
2.1.3 Ústavy.....	16
2.1.4 Společenství vlastníků jednotek	16
2.2 Nestátní neziskové organizace upravené jinými zákony	17
2.2.1 Politické strany a politická hnutí	17
2.2.2 Círky a náboženské společnosti.....	17
3 Funkce NNO a jejich překážky v činnosti v ČR	18
3.1 Funkce NNO	18
3.2 Překážky v činnosti NNO v ČR	18
4 Financování NNO.....	20
4.1 Obecné principy financování NNO.....	20
4.1.1 Vícezdrojovost.....	20
4.1.2 Samofinancování a fundraising.....	21
4.1.3 Neziskovost	22
4.1.4 Osvobození od daní	23
4.2 Způsoby financování NNO	23
4.3 Finanční zdroje NNO	23
4.3.1 Vlastní zdroje	24

4.3.2	Cizí zdroje	24
4.3.3	Potenciální zdroje	25
5	Ekonomika NNO	29
5.1	Vnitřní předpisy NNO	30
5.2	Účetní a daňová legislativa NNO	31
6	Představení organizace Česká rada dětí a mládeže	33
6.1	Základní údaje o ČRDM	33
6.2	Logo	34
6.3	Poslání organizace	34
7	Výnosy a náklady ČRDM	35
7.1	Vybrané výnosy ČRDM	35
7.1.1	Výnosy ČRDM	37
7.1.2	Porovnání výnosů za 5 let	38
7.2	Vybrané náklady ČRDM	39
7.2.1	Náklady ČRDM	40
7.2.2	Porovnání nákladů za 5 let	41
8	Vybrané projekty a aktivity ČRDM a jejich financování	42
8.1	Projekty a aktivity	42
8.2	Celkové shrnutí projektů a aktivit	48
9	Návrh finančních zdrojů na vybraný projekt	49
9.1	Kalkulace nákladů a možné dotace na projekt	49
9.2	Celkový přehled financování projektu	51
10	Doporučení na další zdroje financování	52
	Závěr	55
	Seznam použité literatury a zdrojů	56
	Přílohy	58

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Členění národního hospodářství podle Pestoffa.....	13
Obrázek 2: Dárcovska pyramida.....	28
Obrázek 3: Jednotlivé stěžejní části ekonomiky každé NNO.....	30
Obrázek 4: Logo ČRD.....	34
Obrázek 5: Provozní dotace (v tis. Kč).....	35
Obrázek 6: Přijaté příspěvky – dary (v tis. Kč).....	36
Obrázek 7: Tržby za vlastní výkony a za zboží (v tis. Kč).....	37
Obrázek 8: Přehled celkových výnosů (v tis. Kč).....	38
Obrázek 9: Spotřebované nákupy a nakupované služby (v tis. Kč).....	39
Obrázek 10: Osobní náklady (v tis. Kč).....	40
Obrázek 11: Přehled celkových nákladů (v tis. Kč).....	41

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Druhy výdajů na projekt 72 hodin.....	43
Tabulka 2: Druhy výdajů na projekt EYCA karty.....	44
Tabulka 3: Druhy výdajů na projekt ADAM.cz.....	46
Tabulka 4: Shrnutí všech projektů.....	48
Tabulka 5: Kalkulace Česká republika.....	50
Tabulka 6: Kalkulace Švédsko.....	50
Tabulka 7: Kalkulace Francie.....	51
Tabulka 8: Celkový přehled.....	51

SEZNAM ZKRATEK

a.s.	akciová společnost
apod.	a podobně
ČR	Česká republika
ČRDM	Česká rada dětí a mládeže
DZS	Dům zahraniční spolupráce
EU	Evropská unie
Kč	korun českých
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NNO	nestátní nezisková organizace
OP JAK	operační program Jan Amos Komenský
OP VVV	operační program výzkum, vývoj a vzdělávání.
PR	public relations
r.	roku
SVJ	společenství vlastníků jednotek
tis.	tisíc
tzn.	to znamená
tzv.	takzvaně
v. r.	vlastní rukou
VR	veřejný rejstřík

Úvod

Tato bakalářská práce se věnuje financování neziskových organizací. Zaměřuje se na organizace pracující s dětmi a mládeží, konkrétně pak na jednu vybranou organizaci.

Financování neziskových organizací je nezbytnou součástí pro jejich fungování. Jelikož jsou to organizace, jejichž smyslem je poskytovat služby, ale nevydělávat na tom. Nestátní neziskové organizace, jsou organizace, které neřídí stát, jsou tím pádem samostatné a nezávislé.

Cílem práce je analýza možností financování neziskových organizací se zaměřením na organizace pracující s dětmi a mládeží. Jsou rovněž zkoumány možnosti financování NNO pomocí fundraisingu (dotace, dary, sponzoring). Součástí práce je také analýza financování vybrané NNO (Česká rada dětí a mládeže).

Práce je rozdělena na dvě hlavní části, teoretickou a praktickou. První z nich se věnuje charakteristice, klasifikaci a typům neziskových organizací. Dále jsou uvedeny principy financování, způsoby financování a také zdroje financování, které neziskové organizace mohou využívat. V praktické části je nejprve představena organizace ČRD M, následuje struktura jejích nákladů a výnosů, dále její projekty, aktivity a způsoby jejich financování. Následně jsou doporučeny další zdroje financování, které by ČRD M mohla využívat.

1 Definice NNO

Nestátní nezisková organizace, nebo také nevládní nezisková organizace (dále jen NNO) je taková organizace, kterou neřídí stát, a tím pádem je samostatná a na státu nezávislá. Oproti tomu stojí státní nezisková organizace. NNO se zabývá obecně prospěšnou činností.

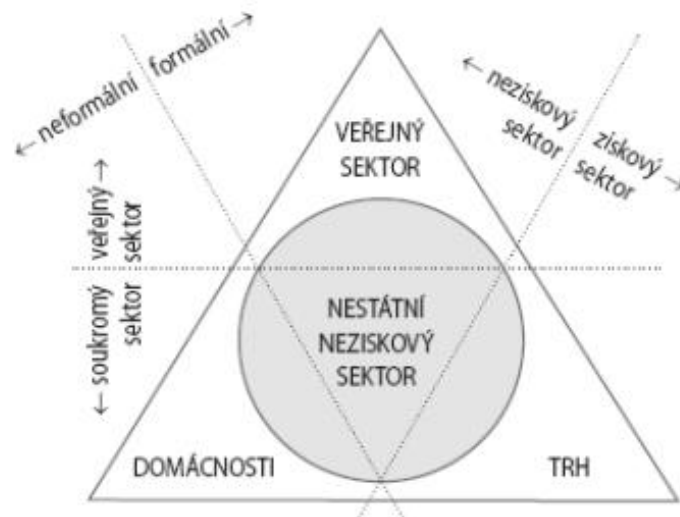
V České republice pojem NNO neznamena oficiální právní termín ani právní formu či status právnické osoby, ale používá se jako termín, který je ustálený ve společensko-ekonomických textech. Nestátní NO se objevují v několika oblastech občanského života. Nalezneme je v dětských zájmových kroužcích, v sociálních službách, v kultuře nebo také v pomoci druhým. Založení NNO je nápomocnou úlohou v seberealizaci a slouží jako veřejný projev občanů. Tato úloha, kterou plní, je nezastupitelná a nemůže ji naplnit ziskový či veřejný sektor.

Nestátní neziskové organizace jsou součástí trhu a spadají do třetího sektoru. Dle švédského ekonomy Victora A. Pestoffa se národní hospodářství dělí do čtyř sektorů (viz obrázek 1) podle těchto kritérií (Rektořík et al. 2010):

- podle kritéria vlastnictví – sektor formální a neformální,
- podle kritéria financování provozu – sektor ziskový a neziskový,
- podle míry formalizace – sektor soukromý a veřejný.

Pro lepší znázornění byl vytvořen „Pestoffův trojúhelník“, který obsahuje:

- první sektor – ziskový soukromý sektor,
- druhý sektor – neziskový veřejný sektor,
- třetí sektor – neziskový soukromý sektor,
- čtvrtý sektor – neziskový sektor domácností.

Obrázek 1: Členění národního hospodářství podle Pestoffa

Zdroj: Rektořík (2010)

1.1 Historie sdružování

Boukal (2009) ve své knize uvádí, že sdružování má již dlouholetou tradici. Docházelo k němu, dokud se neutvořila občanská společnost. Do té doby například v Římě mohli zakládat stavovské a zájmové spolky jen svobodní občané. Po rozpadu římské říše sehrály důležitou roli tzv. špitály. Od 18. století probíhá proces, který se nazývá sekularizace. Během něho se do veřejně prospěšných činností zapojují i mimocírkevní organizace.

1.2 Základní charakteristiky NNO

NNO mají několik znaků, podle kterých je poznáme. Jejich autory jsou americký sociolog L. M. Salamon a německý sociolog H. K. Anheier. Níže budou všechny znaky podrobněji specifikované:

- Institucionalizace – tzn., že mají určitou organizační strukturu, nezáleží ale na tom, zda jsou formálně nebo právně registrovány.
- Neziskovost – z činnosti NNO nemá ekonomický prospěch nikdo jiný než organizace sama. Nakládání s majetkem má pouze jedno omezení, stejně tak jako v soukromosti.

- Samosprávnost a nezávislost – organizace má své postupy, dle kterých se řídí. Nemůže je ovládat nebo kontrolovat někdo jiný.
- Dobrovolnost – ve velké míře se zapojují dobrovolníci. Organizace ale může zaměstnávat i lidi v pracovním poměru, nebo na dohodu.
- Soukromý charakter – jakákoliv NNO, která vlastní majetek, s ním může nakládat dle vlastního uvážení. Nakládání s tímto majetkem má pouze jedno omezení, a to že musí být užíván tak, aby disponoval s posláním organizace.
- Solidárnost – NNO jsou také často spojovány s pojmem solidarita, jelikož se například věnují handicapovaným lidem.

Cíle a poslání neziskových organizací

Jak uvádí Hyánek (2011), poslání je základem činnosti neziskové organizace, vyjadřuje důvod, proč nezisková organizace vůbec existuje a proč byla založena. Termín poslání v sobě obsahuje důvod, proč je organizace vytvořena a čeho chce dosáhnout. Impuls, který nejčastěji vede ke vzniku neziskové organizace, je spor nebo nějaký problém a snaha ho vyřešit a dosáhnout svého a pravdy. Neziskové organizace mohou svým postavením poskytovat pohled na určitý problém společnosti a díky nim mohou být včas rozpoznány různé problémy.

1.3 Klasifikace NNO

Nestátní NO se dají členit dle několika hledisek. Podle globálního charakteru dělíme NNO na organizace vzájemně prospěšné a na organizace veřejně prospěšné. (Stejskal et al. 2012)

Vzájemně prospěšné NNO jsou takové organizace, které naplňují potřeby svých členů, plní jejich přání a očekávání – například Česká rada dětí a mládeže. Na druhou stranu organizace veřejně prospěšné usilují o naplnění potřeb všech, kteří pomoc potřebují, například Český červený kříž.

Podle Hyánka et al. (2007) je další dělení podle realizované činnosti. Ta vychází z Mezinárodní klasifikace neziskových organizací (ICNPO), Systému klasifikace netržních činností OSN (COPNI) a Odvětvové klasifikace ekonomických činností – nevýrobních (OKEČ).

2 Typy NNO

V této podkapitole budou představeny druhy NNO, které jsou rozděleny z hlediska vzniku. Konkrétně budou poté představeny některé NNO podle občanského zákoníku a některé NNO upravené jinými zákony. Od roku 2014 existují v České republice následující formy nestátních neziskových organizací (Kryšková 2019), které lze vidět v tabulce 1:

Vznik nestátní neziskové organizace:

- zápis do VR:
 - spolek,
 - nadace,
 - nadační fond,
 - ústav,
 - společenství vlastníků jednotek.
- zápis do seznamu, registru, rejstříku:
 - politické strany a politická hnutí,
 - církve a náboženské společnosti,
 - školské právnické osoby,
 - veřejné výzkumné instituce,
 - honební společenstva.
- vznik ze zákona:
 - profesní komory,
 - veřejné vysoké školy,
 - český rozhlas,
 - česká televize.

Zdroj: Kryšková (2019)

2.1 Nestátní neziskové organizace podle občanského zákoníku

2.1.1 Spolky

Spolky jsou nejrozšířenějším druhem NNO. Před 1. 1. 2014 se používalo označení „Občanská sdružení“. Spolek můžeme označit také jako seskupení osob. Spolek spojuje osoby, které mají společný zájem. Založení spolku je velmi rychlé a levné. Někdy je spolek zrušen, jakmile splní svůj předem stanovený cíl.

Vznik Spolku

Založení spolku začíná zpracováním návrhu stanov a registrací. Návrh na registraci podávají minimálně 3 fyzické osoby a minimálně jedna z nich musí být starší 18 let. Představí svůj návrh na spolek a musí splnit tyto náležitosti dokumentu, které jsou uvedeny (Pelikánová 2016):

- a) název, který musí obsahovat slovo „spolek“,
- b) sídlo,
- c) účel, pro který byl založen,
- d) práva a povinnosti členů vůči spolku,
- e) určení statutárního orgánu,
- f) zásady hospodaření.

2.1.2 Nadace a nadační fondy

Jsou netypickým druhem NNO, jelikož se jedná o tzv. účelová sdružení majetku, a jsou zakládány, aby plnily společenské cíle. Objevují se v oblasti sociální, enviromentální, kulturní, humanitární nebo i vědecké. Důležitým prvkem je majetek, který tvoří nadační jmění. Nadace a nadační fondy shromažďují nefinanční i finanční dary a dále je rozdělují fyzickým a právnickým osobám, dle poslání. (Stejskal et. al. 2012)

2.1.3 Ústavy

Ústavy se také mohou považovat za jakousi obdobu obecně prospěšných činností. Jsou velmi podobné spolku. Jejich hlavním cílem jsou obecně prospěšné služby. Společnosti by měly sloužit v oblasti sportu, kultury, umění, sociální péče, ochrany zdraví nebo životního prostředí.

2.1.4 Společenství vlastníků jednotek

Společenství vlastníků jednotek, nebo také zkráceně SVJ je jedna z mála NNO, která není založena dobrovolně. Zakládají se z důvodu, aby zajišťovaly správu domu a pozemku k němu připadající. Minimálně jednou ročně se koná shromáždění, kde jsou probrány ty nejdůležitější záležitosti.

2.2 Nestátní neziskové organizace upravené jinými zákony

2.2.1 Politické strany a politická hnutí

Politické strany a politická hnutí vznikají dnem, kdy jsou zapsány do rejstříku stran a hnutí. Tento rejstřík má na starosti Ministerstvo vnitra ČR. Návrh podává skupina nejméně tří osob. K návrhu musí připojit několik dokumentů, jako je například petice, která obsahuje nejméně 1000 podpisů lidí, kteří souhlasí s tím, aby politická strana, nebo politické hnutí vzniklo. Dále jsou to dokumenty, které obsahují například následující informace: název strany, nebo hnutí, programové cíle, nebo zásady hospodaření. (Kryšková 2019)

2.2.2 Církev a náboženské společnosti

Jedná se o dobrovolné společenství osob, které má vlastní strukturu, orgány, předpisy a náboženské obřady, které jsou založené na vyznávání víry. Jak uvádí ve své knize Boukal (2009), pokud je věřících lidí více, musí se formálně zorganizovat, protože bez toho by zavládla anarchie.

3 Funkce NNO a jejich překážky v činnosti v ČR

Tetřevová (2008) uvedla, že NNO zastává několik důležitých funkcí, které jsou následující:

3.1 Funkce NNO

- Funkce ekonomická – tato funkce je velmi důležitá v národním hospodářství, jelikož je zahrnuta v koloběhu výrobních faktorů, což je práce, půda a kapitál a také ve službách a zboží.
- Funkce sociální, ta dále zahrnuje:
 - Funkci servisní
 - Funkci participační – tato funkce slouží k uspokojování potřeb, ke sdružování a aktivnímu zapojování se do společnosti.
- Funkce politickou, ta dále zahrnuje:
 - Funkci záchranářskou – chránění obyvatel před porušování základních lidských práv a svobod
 - Funkci demokratizační – zabývá se demokracií, lidé mohou ovlivňovat veřejnou politiku.

NNO jsou součástí snižování výdajů státu. Děje se to i přes to, že pro to, aby mohly fungovat, potřebují peníze z veřejného rozpočtu. NNO totiž obstarávají činnosti, které by bez existence NNO zajišťoval stát. NNO také rozšiřují nabídku práce.

3.2 Překážky v činnosti NNO v ČR

Na základě Zprávy o stavu neziskového sektoru v České republice v roce 2005 lze uvést několik překážek, které brání tomu, aby NNO byly efektivnější. Jedná se o tyto problémy:

Organizační základna

- Nedostatečné kapacity NNO pro marketingový průzkum potřeb zaměřený na cílové skupiny,
- Špatně definovaná řídicí struktura,
- Mnohé NNO mají nepostačující práci s lidskými zdroji, jelikož někteří pracovníci jsou zaměstnaní jen na daný projekt.

Vnímání veřejnosti

- V rámci PR (Public Relations) je málo finančních a lidských zdrojů.

Poskytování služeb

- Nesprávné rozdělení služeb z hlediska kvantity a kvality,
- Veřejné správě většinou nezáleží na rozvoji NO, často jí jde jen o nákup služeb formou dotací a grantů.

Právní prostředí

- Neobjasněný pojem „neziskové organizace“ v legislativě.

Finanční zajištění

- NNO tolik nevyužívá finanční prostředky ze strukturálních fondů EU,
- Nedostatek ekonomů a finančních manažerů v organizaci.

Prosazování zájmů NNO

- V některých krajích nejsou pravidla podpory NNO a grantové strategie.

Infrastruktura

- Málo finančních prostředků pro vzdělávání a proškolení pracovníků NNO
- Chybí informační sítě služeb.

4 Financování NNO

Pro fungování každé organizace je důležité mít potřebné finanční zdroje, ať už na pokrytí svých nákladů, nebo na fungování svých činností. Vůbec nezáleží, jestli organizace spadá do soukromého, nebo veřejného sektoru.

Financování neziskových organizací v sobě nese prvky finanční, ekonomické, sociální, marketingové, ale i společenské (Pelikánová 2016).

4.1 Obecné principy financování NNO

Mezi základní principy financování neziskových organizací patří:

- a) vícezdrojovost,
- b) samofinancování a fundraising,
- c) neziskovost,
- d) osvobození od daní.

Níže každý princip bude krátce popsán.

4.1.1 Vícezdrojovost

Tento princip financování je založen na získávání peněz z více zdrojů. Důvodem vícezdrojovosti je fakt, že většina externích dárců, kterým se mj. říká donátoři, není ochotna hradit celkové náklady projektů či provozu organizace. Většina donátorů finančně podpoří organizace pouze tehdy, pokud si organizace například na svůj projekt zařídí i další zdroje financování, nebo využije vlastní finanční zdroje. V tomto případě se jedná o spolufinancování, nebo také vícezdrojové financování.

Financování neziskových organizací lze dělit podle několika kritérií (Pelikánová 2016):

- podle způsobu získání:
 - interní
 - externí,

- podle charakteru zdroje:
 - finanční zdroje
 - nefinanční zdroje,
- podle původu zdrojů:
 - domácí zdroje
 - zahraniční zdroje,
- podle způsobu nabytí:
 - přímé zdroje
 - nepřímé zdroje,
- podle typu vlastnictví zdroje:
 - veřejné zdroje
 - soukromé zdroje.

Ve většině případů dochází ke kombinaci těchto finančních zdrojů.

4.1.2 Samofinancování a fundraising

„Fundraising je aktivita, která směřuje k zajištění prostředků (zejména finančních) pro činnost neziskové organizace z vnějších soukromých zdrojů.“ (Vít, 2015, s. 100)

Pokud se řekne, že je nezisková organizace samofinancována, znamená to, že získává finanční zdroje například z prodeje vlastních výrobků, služeb, příjmů z hmotného či nehmotného majetku apod. Součástí zdrojů samofinancování je i výdělečná aktivita. Jedná se o doplňkovou činnost, nebo podnikatelskou činnost. I přes to, že nezisková organizace není založena za účelem získání zisku, tak stejně je stále více nucena využívat své finanční zdroje, které většinou nelze získat jinak než výdělečnou činností. Někdy se může stát, že výdělečná aktivita převýší původní poslání založení organizace.

Fundraising je další možnost, jak lze neziskovou organizaci financovat. Tento princip se neobjevuje v žádném jiném sektoru. Jedná se o oslovování dárců a následné navázání vztahu. Pokud se vyvíjí vše dobře, vznikne mezi dárcem a neziskovou organizací dlouhodobá spolupráce. Dárce může věnovat finanční prostředky, hmotný či nehmotný majetek, nebo poskytnout pomoc prostřednictvím know-how, zkušeností, informací apod.

Teorie fundraisingu definuje několik metod, z kterých lze získat zdroje (Šedivý, Medlíková 2011):

- veřejná sbírka,
- benefiční akce,
- vytvoření projektu a sepsání žádosti o dotaci,
- telefonické oslovení dárce,
- osobní setkání,
- dárcovská sms – dms,
- sdílený marketing,
- odkaz ze závěti,
- členské příspěvky.

Osoba fundraisera

Rektořík et al. (2010) píše, že člověk, který se v organizaci zabývá touto částí financování, se nazývá fundraiser. Jsou na něj kladeny různé požadavky, jako je například umění požádat o dar, schopnost vyjednávání, argumentování či přesvědčování a dále například analytické schopnosti a celkový přehled v oblasti neziskového sektoru a financí. V ČR rozlišujeme dva fundraisery:

- interní fundraiser – ten pracuje přímo v organizaci, jedná se o specializovaného zaměstnance,
- externí fundraiser – jedná se o najímaného fundraisera, nebo také konzultanta.

4.1.3 Neziskovost

Všechny příjmy v tomto případě musejí být transparentní a být použity na uhrazení nákladů činnosti, které souvisejí s cíli NNO. Peníze nesmějí být použity na obohacení vlastníků, nebo členské základny. Zisk například z podnikání se musí použít pro hlavní neziskovou činnost (Pelikánová 2016).

4.1.4 Osvobození od daní

Tento princip financování je uplatňován dvěma směry (Stejskal et. al. 2012):

- a) Vztahuje se na organizačně-právní normu.
- b) Vztahuje se na činnosti poskytované organizací bez ohledu na právní formu.

V tomto principu se musejí zkoumat toky peněžních prostředků. Zde sledujeme tři:

1. Osvobození finančních toků neziskové organizace od daní.
2. Úlevy na daních neziskovým organizacím.
3. Úlevy na daních dárcům.

4.2 Způsoby financování NNO

Dle Pelikánové (2016) lze stanovit tyto způsoby, kterými lze financovat NNO:

- Účelové financování – peníze z tohoto zdroje lze použít jen na schválený projekt. Na konci roku se vyžaduje po organizaci vyúčtování a závěrečná zpráva.
- Výkonové financování – finanční zdroje jsou poskytnuty až po vyfakturování.
- Globální financování – též známé jaké „lump sum“ financování. Finance jsou poskytovány dopředu určeného objemu.
- Kombinované financování – tento způsob má za cíl odstranit nedostatky těch předchozích tím, že zkombinuje alespoň dva z nich.

4.3 Finanční zdroje NNO

Financování činností NNO se liší podle jejich druhu. Každá organizace má díky svým vlastním předpisům určeno, jakým způsobem získávat finanční prostředky na své činnosti.

Finanční zdroje NNO můžeme pro přehlednost rozdělit do tří skupin (Stejskal, 2010):

- vlastní zdroje – to jsou finanční zdroje, které si sama poskytne organizace, buď si je vydělá svou činností, nebo je věnují do organizace členové,
- cizí zdroje – tyto zdroje mohou být například půjčky,
- potenciální zdroje – toto je velmi důležitá skupina a často z ní má organizace nejvíc peněžních prostředků. Jedná se například o dary, dotace apod.

4.3.1 Vlastní zdroje

Vlastní zdroje jsou pro organizaci velice důležité. Organizace je totiž může přímo ovlivňovat a rozhodovat o nich, jelikož stanovuje výši členských příspěvků nebo třeba cenu za své produkty. Vlastní zdroje mohou také sloužit ke tvorbě finanční rezervy, která je důležitá v kterémkoli odvětví. O vlastních zdrojích se říká, že jsou to zdroje „poslední“, protože i kdyby NNO žádné jiné finance nedostala, pořád jí zůstanou ty vlastní. Vlastním zdrojům se také říká zdroje samofinancování.

Mezi typické vlastní zdroje patří:

- Členské příspěvky.
- Výnosy z vlastní činnosti.
- Výnosy z doplňkových činností.
- Podnikání.

4.3.1.1 Členské příspěvky

Pelikánová (2016) uvádí, že členské příspěvky mohou být rozděleny z hlediska toku peněz: příspěvky přijaté a placené.

Pokud se rozhodne organizace přijímat členské příspěvky, tak jejich výši si stanovuje sama. Také si sama stanovuje jejich přijímání z hlediska času. To může být například jednou ročně, dvakrát ročně nebo jednou měsíčně.

4.3.1.2 Výnosy z doplňkových činností

Do této kategorie spadají například výnosy z pronájmu různých tábořišť, sportovišť a obecně ploch, které NNO vlastní. Další možnost může být také poskytování reklamy podnikatelům.

4.3.1.3 Podnikání

Zde se může jednat o finanční zdroje získané z reklamy, propagace, prodejem předmětů, které buď byly nakoupeny, nebo vyrobeny, dále také pronájem prostor, které organizace vlastní, nebo pravidelná organizace táborů, výletů, soustředění, zájezdů apod.

4.3.2 Cizí zdroje

Cizí zdroje jsou takové zdroje, které NNO získá pouze na určitou dobu a po té době je musí vrátit, může se jednat například o půjčku. Jednoznačnou nevýhodou je určitě úrok, který

musí organizace zaplatit. Je jasné, že někdy se nedá cizím zdrojům vyhnout a mohou v mnoha případech pomoci, ale i přesto by měla organizace opravdu zvážit, zda si neporadí i jiným způsobem. Velkým nebezpečím je totiž vzniklý závazek a případná neschopnost dluh splácet.

4.3.3 Potenciální zdroje

Zde se jedná o nenárokové prostředky, které může organizace získat na základě žádosti od veřejných orgánů, soukromých organizací nebo jednotlivců.

Do této skupiny patří:

- Dotace ze státního rozpočtu přímé.
- Dotace ze státního rozpočtu nepřímé.
- Příspěvky ze zdrojů Evropské unie.
- Příspěvky územních samospráv (krajů a obcí).
- Příspěvky od nadací a nadačních fondů.
- Firemní dárcovství.
- Individuální dárcovství.
- Další zdroje.

„V praxi se setkáváme s problémem, že různé instituce, které poskytují prostředky, tyto prostředky nazývají různými názvy, které nevyjadřují jejich právní formu. Příkladem může být oblíbený pojem „grant“, který může zahrnovat jak dotaci, tak i příspěvek obce či dar. Rozdíl mezi těmito formami má daňové dopady. Radou v tomto případě je pečlivě přečíst smlouvu o poskytnutí prostředků a na jejím základě rozhodnout, o jaký zdroj se jedná.“
(Stejskal, 2010, s. 150)

Každá z kategorií má svá pravidla pro poskytnutí finančních zdrojů. Zde je uvedeno několik zásad, které jsou společné pro většinu uvedených zdrojů (Stejskal et. al. 2012):

- na finanční podporu není právní nárok a provází jí písemná smlouva,
- finanční podpora bývá poskytována na základě projektu či žádosti,
- finanční prostředky musí být použity na ten účel, na který byly schváleny a poskytnuty,
- mnohdy podpora nemůže tvořit 100 % nákladů projektu či akce a je vyžadována spoluúčast (pohybuje se zpravidla od 10 % do 50 %),
- existuje okruh vymezených nákladů, které nesmí být hrazeny ze získaných prostředků,
- poskytovatel většinou chce být informován, jak byly prostředky využity.

4.3.3.1 Dotace ze státního rozpočtu přímé

Tyto zdroje se pohybují pouze mezi poskytovatelem a příjemcem, mezi nimi není jiný orgán, který by měl zprostředkování dotací na starosti. Tyto zdroje pocházejí přímo ze státního rozpočtu. Jedná se o dotace získané od Ministerstva školství, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva kultury apod.

4.3.3.2 Dotace ze státního rozpočtu nepřímé

Zde je značný rozdíl oproti předešlé zmiňované dotaci. V této kategorii se objevuje ještě orgán mezi poskytovatelem a příjemcem dotace. Například se jedná o organizaci, která požádá o dotaci přímo Evropskou unií a tyto získané finanční prostředky poté přerozděluje svým organizacím, které zastřešuje. Sama určí, kolik každé organizaci věnuje finančních prostředků, ať už dle svého uvážení, nebo na základě žádostí od organizací.

4.3.3.3 Příspěvky ze zdrojů Evropské unie

Čím dál tím více přibývá možností čerpání dotací z Evropské unie, jde hlavně o finanční podporu v oblasti vzdělávání a v oblasti sociální. Finanční prostředky se získávají prostřednictvím operačních programů.

Velmi známý vzdělávací program je Erasmus +, který podporuje spolupráci mládeže v oblasti vzdělávání nebo sportu. Další velmi zajímavý operační program je OP VVV (operační program – výzkum, vývoj, vzdělávání). Jedná se o tematický program Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Tento program bylo možné využívat v letech 2014–2020, nyní pouze „dobíhají“ nasmlouvané projekty. Po úplném ukončení tohoto projektu bude následovat program JAK – Jan Ámos Komenský, který by měl fungovat na podobné fázi.

4.3.3.4 Příspěvky územních samospráv

V tomto druhu potenciálních zdrojů jde o finanční zdroje poskytnuté od obcí a krajů. Výhodou těchto zdrojů je místní charakter, jelikož mohou být lépe zacíleny na regionální priority, nevýhodou je jejich rozdílná úroveň v jednotlivých oblastech. (Stejskal et. al. 2012)

4.3.3.5 Příspěvky nadací a nadačních fondů

Nadace a nadační fondy jsou sdružení, které jsou zakládány právě z důvodu poskytování finančních prostředků. Každá nadace se zaměřuje na jinou aktivitu, například na ekologii, kulturu, sociální oblast nebo vzdělávání. Pokud NNO potřebuje finanční prostředky na daný projekt, tak vyhledá nadaci, která se na tuto určitou oblast zaměřuje. Nadací, které se přímo

zaměřují na volný čas dětí, není sice mnoho, ale existují. Získání finančních prostředků je náročnější, ale pokud se povede je získat, tak jsou většinou ve větším objemu než z jiných zdrojů.

4.3.3.6 Firemní dárcovství

Další zdroj, který mohou NNO využívat, jsou dary od podniků. Někdy může jít i o sponzoring (zde nejde o dar, ale o úhradu za reklamu). Od podniků je ale značně jednodušší získat hmotné dary než finanční zdroje. Může se jednat o firemní produkty. Někdy může podnik poskytnout i slevy.

Podpora, kterou poskytují podnikatelé, může mít rozličné způsoby (Stejskal et. al. 2012):

- Finanční dar z rozpočtu firmy.
- Sbírka mezi zaměstnanci.
- Odvod z prodaného zboží.
- Matchingový fond.
- Aukce.

4.3.3.7 Individuální dárcovství

O individuálním dárcovství hovoří Bednářová a Pelech (2003, s. 28): *„Pod individuálním dárcovstvím rozumíme dary od jednotlivých osob, jež mají většinou k organizaci nějaký vztah, např. jsou to její členové či jejich příbuzní, příbuzní cílových skupin, přátelé zařízení, bývalí klienti apod.“*

Před 12 lety proběhl v České republice průzkum, který se zabýval problematikou právě individuálního dárcovství. Dárci se totiž rozdělují do různých skupin, dle motivace věnovat dar (Hladká, Šinkyříková, 2009):

- utilitární motivace – zde se očekává, že „gesto“ dárcce bude jednou oplaceno,
- familiární motivace – tato motivace je založena na zkušenosti. Tuto motivaci mají lidé, kteří dané organizaci důvěřují,
- normativní motivace – toto dárcovství vychází z vnitřních pravidel dárcce,
- negativní ad hoc motivace – toto je velmi specifická kategorie. V tomto případě byl dárcce o dar požádán, byl zaskočen a neuměl odmítnout.

S pojmem individuální dárci úzce souvisí tzv. Dárcovská pyramida, viz obrázek 2, která vyobrazuje vývoj vztahu dárce k dané organizaci. Na začátku tohoto vztahu je jen první dar, který poskytne mnoho dárců, avšak jen u malé části těchto jednotlivců se postupně rozvíjí vztah k organizaci do té míry, že této věnují obsah své vlastní závěti. Ve schématu níže je vidět toto uspořádání zmíněné pyramidy.

Obrázek 2: Dárcovská pyramida

Zdroj: Vlastní zpracování dle Šedivý a Medlíková (2012)

4.3.3.8 Další zdroje

Do této kategorie patří například **daňové assignace**. Ty představují možnost poplatníků rozhodnout o části své odvedené daně z příjmů a rozhodnout, kdo bude její příjemce. Některé země tento systém spolurozhodování občanů o financování zavedly. Mezi tyto země patří Maďarsko, Slovensko, Polsko, Litva, nebo Rumunsko. (Stejskal et. al. 2012)

Dalším zdrojem mohou být například loterie, sbírky, dále také daňové úlevy.

5 Ekonomika NNO

V této oblasti jsou pojmy hospodaření a ekonomika brány jako synonyma. Všechny důležité části jsou vidět na obrázku 3.

„Pro vytvoření úspěšné neziskové organizace je důležité mít srozumitelné poslání, strategicky plánovat, mít funkční statutární orgány, mít vícezdrojové financování, rozvíjet firemní kulturu, zajímat se o budoucnost organizace, mít jasné vnitřní procesy a pravidla, snažit se být vidět a slyšet.“ (Pelikánová, 2016, s. 52)

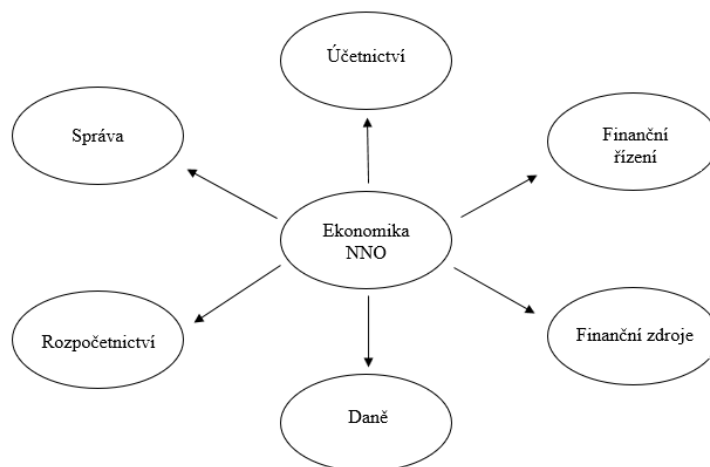
Jak uvádí Stejskal et al. (2012, s. 129): *„Hospodaření je soubor ekonomicko-správních činností zabezpečujících provoz organizace, mezi které patří správa majetku, získávání finančních zdrojů a nakládání s nimi, tvorba, čerpání a kontrola rozpočtu, vedení účetnictví, plnění daňových povinností, tvorba vnitřních hospodářských předpisů a plnění ostatních povinností v oblasti hospodaření vyplývajících z právních předpisů i vnitřních předpisů organizace.“*

Hlavní cíle hospodaření v organizaci jsou (Stejskal et al. 2012):

- zabezpečit svou hlavní činnost tak, aby bylo naplněno poslání organizace,
- rozvíjet se a stále zlepšovat způsoby, kterým je možno poslání naplňovat,
- zvětšení významu organizace,
- zvýšení objemu příjmů,
- rozšířená spektra činností, které organizace vyvíjí,
- získání kvalifikovaných pracovníků.

Ekonomiku ovlivňuje spousta faktorů:

- právní prostředí,
- donátorské prostředí,
- obecná podpora dané organizace ze strany občanů a jiné.

Obrázek 3: Jednotlivé stěžejní části ekonomiky každé NNO

Zdroj: Vlastní zpracování dle Stejskal et al. (2012, s. 130)

5.1 Vnitřní předpisy NNO

Každá organizace musí při svém zakládání vydat vnitřní předpisy. Dle zvolené právní formy (spolek, nadace, ústav atd.) se jedná např. o stanovy, různé organizační řády, smlouvy, listiny apod. V těchto dokumentech jsou uvedeny základní informace o organizaci, zejména název, adresa, poslání, počet členů, způsob, jak organizace vznikla a jak zanikne, vnitřní uspořádání apod.

Pro úpravu organizace, hospodaření apod. jsou to následující dokumenty (Pelikánová 2016):

- organizační řád,
- jednací řád,
- volební pořádek,
- pravidla pro zpracování osobních údajů,
- pracovní řád a jiné.

Pro oblast ekonomickou je důležité zpracovat například:

- vnitřní směrnice upravující účetnictví organizace,
- oběh účetních dokladů,
- hmotnou odpovědnost osob,
- účtový rozvrh,
- pravidla sestavení a kontroly rozpočtů a další.

5.2 Účetní a daňová legislativa NNO

Účetnictví je činnost, která pomáhá ke zjišťování množství majetku, ke zjišťování změn, dále také zjišťuje výsledek hospodaření, nebo také sleduje náklady a výnosy určité účetní jednotky.

„Úkolem účetnictví je zaznamenání (zachycení) hospodářského dění, tedy zachycení přírůstků a úbytků majetku a závazků, popř. dalších skutečností tak, aby věrně, úplně a správně zachycovalo skutečný stav majetku, finanční situaci a průběh hospodaření účetní jednotky při splnění náležitostí stanovených zákonem o účetnictví.“ (Dobrozemský a Stejskal, 2016, s. 245)

NNO nejsou povinny ze zákona vypracovávat výroční zprávu, co se účetnictví týče. I přesto, že NNO nejsou zakládány za účelem zisku, zisk mohou vytvářet, a navíc je to celkem důležité pro jejich udržení se na trhu neziskových organizací. Vzhledem k tomu všemu je tedy velmi důležité, aby NNO vedly účetnictví, kam zaznamenávají své příjmy a výdaje. (Strnadová 2019)

Účetnictví veškerých jednotek je třeba vést řádně a zodpovědně a k tomuto slouží účetní knihy jednoduchého účetnictví, jež jsou oprávněny využívat úplně vymezené organizace. Těmi jsou například spolky a pobočné spolky, odborové organizace a organizace zaměstnavatelů, církve a náboženské společnosti, nadační fondy či bytová a sociální družstva. Tyto účetní jednotky jsou osvobozeny od ověření své účetní uzávěrky auditorem. (Dobrozemský a Stejskal, 2016)

Zdanění NNO

Jak uvádí Rektořík et al. (2010, s. 38): *„Neziskové organizace mohou být plátcí a poplatníky všech daní, většinou však je u nich uplatňován omezený daňový režim. Ve vazbě na veřejně prospěšnou činnost jsou využívána různá zvýhodnění, tzn. úlevy, osvobození nebo výjimky ze zdanění.“*

Podle Rektoříka et al. (2010) neexistuje komplexní zákonná úprava pro NNO. Proto je činnost NNO ovlivněna velkým množstvím nejrůznějších zákonů a nařízení, které přímo souvisejí s daným zájmem organizace. Legislativní prostředí vytváří základní podmínky pro fungování neziskových organizací.

V České republice se nestátní neziskové organizace řídí občanským zákoníkem, zákonem 89/2012 Sb. Dále se také využívá zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů a zákon 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

6 Představení organizace Česká rada dětí a mládeže

Česká rada dětí a mládeže (dále jen ČRDM) je organizace, která zastupuje zájmy dětských a mládežnických organizací.

Byla založena v červenci 1998 osmi sdruženími dětí a mládeže (v závorkách jsou vždy jména osob podepsaných na zakládací listině):

- Asociace křesťanských sdružení mládeže (Mgr. Aleš Kratochvíl)
- Asociace turistických oddílů mládeže (Mgr. Tomáš Novotný)
- Česká tábornická unie (Miroslav Mikeš)
- Junák – svaz skautů a skautek ČR (Ing. Iva Macková)
- Pionýr (Mgr. Martin Bělohávek)
- Folklorní sdružení České republiky (Zdeněk Pšenica)
- Národní informační centrum mládeže (František Roun)
- YMCA v České republice (Ing. Jana Vohralíková)

Nyní ČRDM sdružuje kolem stovky členských organizací, představujících kolem 230 000 individuálních členů. Členy ČRDM jsou různá sdružení, od těch početně nejmenších, po ty největší; zahrnuje i deset krajských rad mládeže.

Organizace ČRDM je dnes jediná platforma, která sdružuje a podporuje většinu celostátních a zároveň i mnoho regionálních a místních sdružení dětí a mládeže. Slovo „rada“, které je ústředním slovem jejího názvu, vystihuje obě funkce organizace. Na jednu stranu znamená možnost demokraticky jednat uvnitř mládežnického sdružení o jeho problémech a potřebách a ty pak otevřeně komunikovat a zastupovat vůči orgánům státní správy (samosprávy) a politické reprezentaci, na druhou stranu to znamená rozvinutý odborný kredit, který je nabízen a ve velkém měřítku také využit ze strany rodičovské i odborné veřejnosti a partnerů skrz státním i neziskovým sektorem. (www.crdm.cz)

Velmi důležitou a významnou osobou pro ČRDM je Aleš Sedláček, předseda organizace, dále je také členem Rady vlády pro NNO, komise pro UNESCO, nebo Komory mládeže.

6.1 Základní údaje o ČRDM

Česká rada dětí a mládeže je nezisková organizace, která nemá žádnou dceřinou společnost a je tímto jedinečná. Její počet zaměstnanců je nízký, je to pouze 15 zaměstnanců. Obor organizace spadá do „Činnosti organizací na podporu rekreační a zájmové činnosti“

(94.99.3). Od svého založení sídlí ČRDM na Praze 1 na Senovážném náměstí 977/24. Organizace je od 1. 1. 2014 zapsána ve spolkovém rejstříku, vedeném u Městského soudu v Praze. Je vedena pod identifikačním číslem 68379439.

6.2 Logo

Na obrázku 4 lze vidět logo ČRDM. Logo je poměrně nové. Oproti předchozímu je přehlednější a pro organizaci též výstižnější.

Obrázek 4: Logo ČRDM

Zdroj: www.crdm.cz

6.3 Poslání organizace

Každá organizace tohoto typu by měla mít své poslání, třeba i nepsané. Měla by se ho držet, rozumět mu, respektovat ho a konat dle něj.

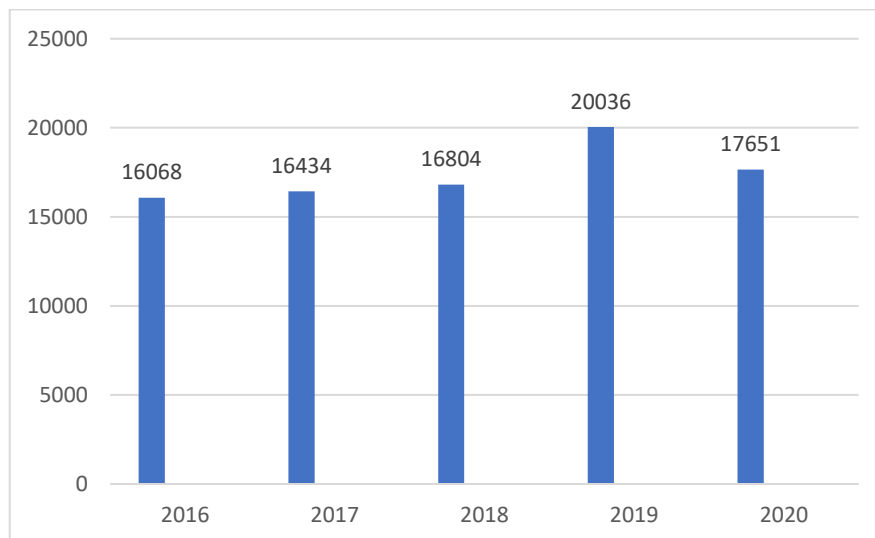
Posláním této organizace je zlepšování, podpora a reprezentace potřeb dětí a mládeže. Dále také jejich všestranný rozvoj.

Na webových stránkách ČRDM je uvedeno, že organizace naplňuje své poslání tím, že se snaží vytvořit vhodné podmínky pro své členy hlavně prostřednictvím právních, hospodářských, společenských a kulturních podmínek, které jsou a budou vhodné pro jejich činnost. Organizace ČRDM se snaží hájit zájmy a činnosti členů, které zastřešuje vůči domácím i zahraničním orgánům, organizacím a institucím.

7 Výnosy a náklady ČRDM

V následujících podkapitolách budou vyobrazeny výnosy a náklady ČRDM. Vybrané výnosy budou porovnány, a to v letech 2016–2020. Vše bude vysvětleno, jako například důvod vyšších výnosů či nákladů v některých letech apod. Poté budou blíže specifikovány a popsány výnosy a náklady v roce 2020. Veškeré informace byly získány z interních zdrojů ČRDM.

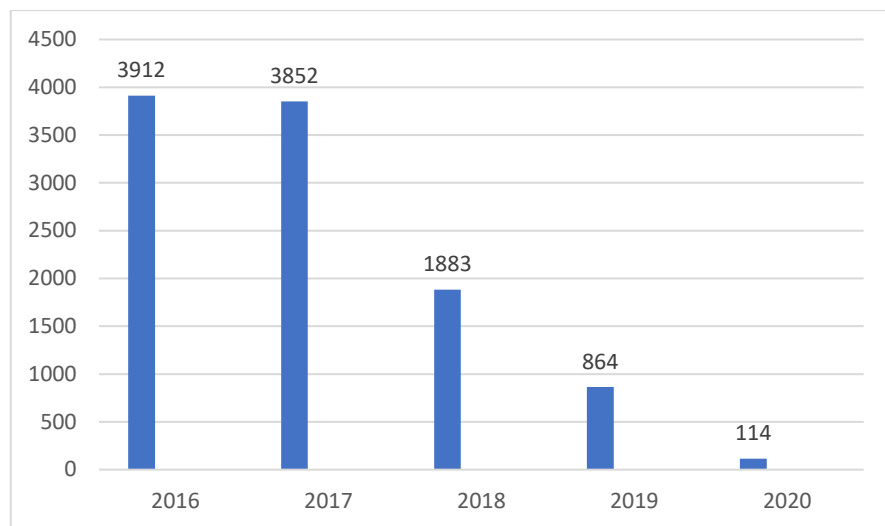
7.1 Vybrané výnosy ČRDM

Obrázek 5: Provozní dotace (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČRDM

Do provozních dotací se započítávají úplně všechny dotace, které organizace obdržela. Z obrázku 5 lze vidět, že dotace jsou víceméně neměnné. Je to tím, že ČRDM měla během těchto 5 let ty stejné projekty, na které žádala téměř stejný finanční obnos, ať už od MŠMT, nebo třeba od Evropské Unie.

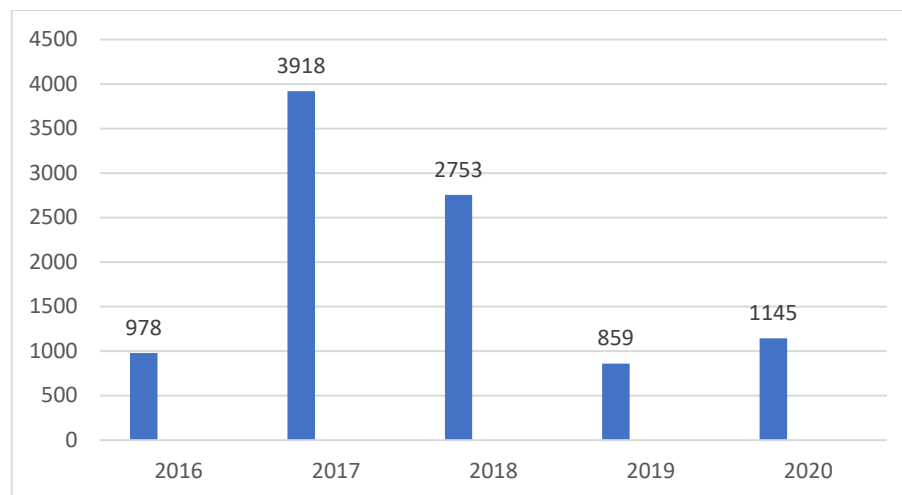
Obrázek 6: Přijaté příspěvky – dary (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČRDM

Na obrázku 6 jsou vidět přijaté příspěvky, respektive dary. Do darů jsou započítávány dary finanční i nefinanční. Finanční dary má například ČRDM od Generali Česká pojišťovna a. s. Jedná se o částku 100 tis. Kč, které pojišťovna poskytuje na vzdělávání. Dalším darem je dar od pojišťovacích makléřů. Dar je za práci, kterou ČRDM vykonává místo pojišťovacích makléřů, například poskytuje svým členům informace o pojištění. Dar je v hodnotě cca 750 tis. Kč.

Jak je z grafu vidět, tak v roce 2016 a 2017 byly dary enormně vyšší než v následujících letech. Je to tím, že v těchto dvou letech poskytla společnost Google organizaci službu ve formě neplacené reklamy. Tento dar je brán jako nefinanční.

Do množství darů se započítávají pouze ty, které byly v daném roce využity. V letech 2019, 2020 nebylo potřeba finančních darů, zdroje byly totiž kryty dotacemi z MŠMT, EU a členských příspěvků, a dary se přesunuly do dalších let.

Obrázek 7: Tržby za vlastní výkony a za zboží (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČRDM

Na obrázku 7 lze vidět tržby za vlastní výkony a za zboží. Tržby za vlastní výkony a za zboží zahrnují například prodej triček v projektu 72 hodin, nebo třeba prodej EYCA karet. V roce 2017 byly tržby takto vysoké, jelikož ČRDM přijala možnost realizace veřejné zakázky s Pardubickým krajem. Jednalo se o výrobu kartiček pro rodiny, které poskytovaly v rámci kraje různé slevy. Vzhledem k tomu, že to bylo mimo hlavní činnost ČRDM, jednalo se o ekonomickou tržbu, a proto spadají tyto finance do kategorie tržeb.

7.1.1 Výnosy ČRDM

V této kapitole bude představena struktura výnosů ČRDM za 5 let, v letech 2016-2020. Konkrétněji rozebereme nejnovější rok, tedy rok 2020 a poté ho porovnáme s roky předešlými. V roce 2020 činily veškeré výnosy ČRDM 20 866 tis. Kč. V těchto výnosech jsou zahrnuty dotace Ministerstva školství, tělovýchovy a mládeže (dále jen MŠMT), výnosy z vlastních projektů, evropské dotace, finanční výnosy, členské příspěvky a nefinanční dary.

Dotace MŠMT byly největší a nejvýznamnější položkou, činily totiž skoro 70 % z celkového množství, konkrétně se jednalo o částku 14 600 tis. Kč.

Druhou významnou položkou byly evropské dotace s částkou 3 051 tis. Kč. Tyto dotace umožnily zrealizovat ČRDM několik projektů, jako je například Národní pracovní skupina pro strukturovaný dialog s mládeží (NPS), Youthwiki, Hodnoty mladých, Mladá místa a Vzdělávání v organizacích. (Vybrané projekty budou představeny v samotné kapitole.)

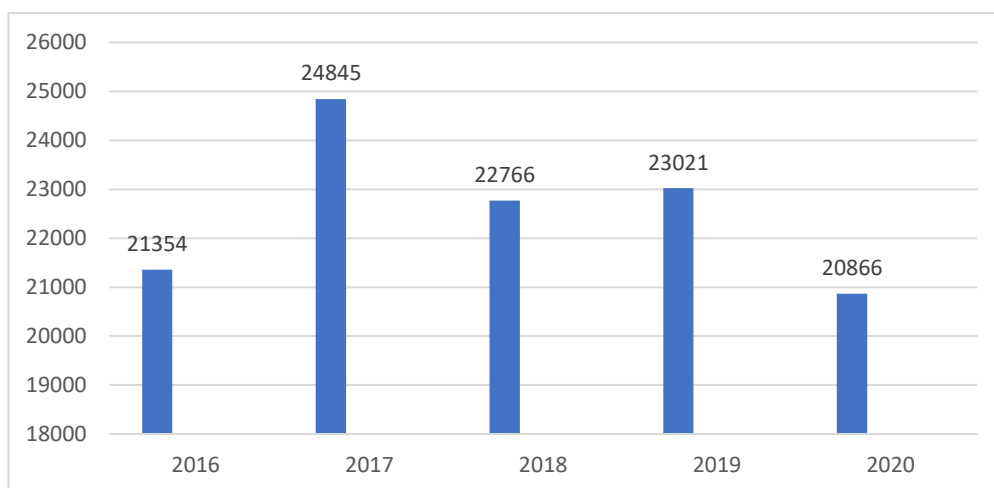
Dalším výnosem jsou výnosy z projektů, které realizovala ČRDM. Výnos činil 1 925 tis. Kč. Jednalo se o projekty 72 hodin, EYCA karty, nebo Vzdělávání. (Vybrané projekty budou též vysvětleny v samostatné kapitole.)

Finanční výnosy, které dosáhly částky 629 tis. Kč byly další nedílnou součástí. Tyto výnosy se například skládají z bonifikace od pojišťovny Generali, kurzových zisků a úroků.

Předposlední položkou jsou členské příspěvky, které byly 547 tis. Kč

Posledním výnosem nejmenšího objemu jsou nefinanční dary v hodnotě 114 tis. Kč – reklama od společnosti Google a roční licence softwaru.

7.1.2 Porovnání výnosů za 5 let

Obrázek 8: Přehled celkových výnosů (v tis. Kč)

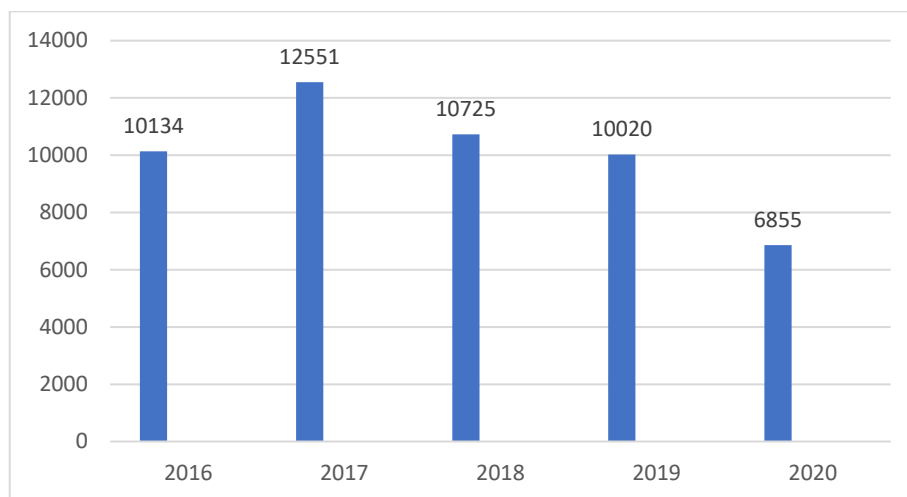
Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČRDM

Na obrázku 8 jsou znázorněny celkové výnosy ČRDM za 5 po sobě jdoucích let. Nejvyšší výnosy měla ČRDM v roce 2017. Je tomu proto, že v tomto roce měla ČRDM největší tržby za vlastní výkony a za zboží. Jednalo se o částku 3 918 tis. Kč a je jednoznačně největší za celých 5 let. Největší nárůst byl v letech 2016 a 2017. Rozdíl mezi nimi je 3 491 tis. Kč. Naopak nejmenší výnosy byly v posledním sledovaném roce, tj. v roce 2020. V tomto roce měla ČRDM nejmenší dary. Jako v jediném roce nedostala organizace finanční dary, ale pouze nefinanční, které byly jen 114 tis. Kč.

Podle získaných interních dokumentů ČRDM lze říci, že dotace MŠMT jsou každý rok velice podobné. Jejich částka se pohybuje okolo 14 500 tis. Kč a tvoří tak průměrně 65 % z celkových výnosů. Evropské dotace se také moc neliší, jelikož si ČRDM drží několik let ty stejné projekty, na které čerpá obdobnou finanční částku. Výnosy z projektů se pohybují

v rozmezí 1 100 až 2 000 tis. Kč. Největší byly v roce 2020. Členské příspěvky jsou víceméně neměnné. Částka je průměrně 536 tis. Kč za rok.

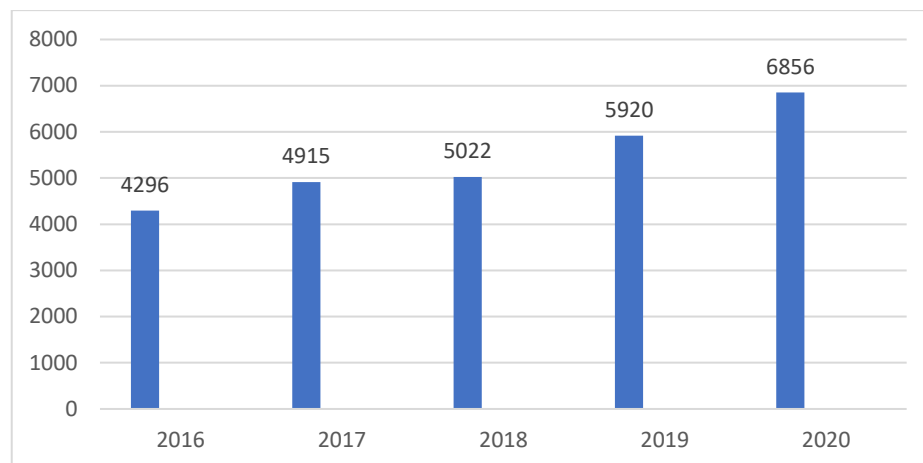
7.2 Vybrané náklady ČRDM

Obrázek 9: Spotřebované nákupy a nakupované služby (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČRDM

Do spotřebovaných nákupů a nakupovaných služeb patří celková koordinace, dále jsou to účetní služby a webové služby, které jsou pro ČRDM velmi důležité a potřebné. Nejvyšší náklady během těchto 5 let byly v roce 2017 (viz obrázek 9) a to z důvodu již zmiňované veřejné zakázky realizované s Pardubickým krajem. Nákladovou položkou zde byly plastové kartičky, které musela ČRDM nakoupit.

Obrázek 10: Osobní náklady (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČRDM

V této kategorii nákladů, viz obrázek 10, jsou zahrnuty veškeré mzdy a odvody. Je vidět, že náklady se každým rokem zvedají a dá se předpokládat, že tomu tak bude i do budoucna. Organizace totiž stále zvyšuje svůj okruh činností, nebo také počet projektů, a s tím je spojený větší počet zaměstnanců, které musí ČRDM zaměstnat a vyplácet jim mzdy. Také se každým rokem mzdy zvyšují.

7.2.1 Náklady ČRDM

V této kapitole se zaměříme na strukturu nákladů ČRDM za 5 let, v letech 2016–2020. Stejně tak, jako v předchozí kapitole, i v této konkrétněji rozebereme nejnovější rok, tedy rok 2020 a poté ho porovnáme s roky předešlými. Celková částka nákladů v roce 2020 byla 20 378 tis. Kč. V nákladech jsou zahrnuty osobní náklady, materiál, služby, pojištění a ostatní náklady.

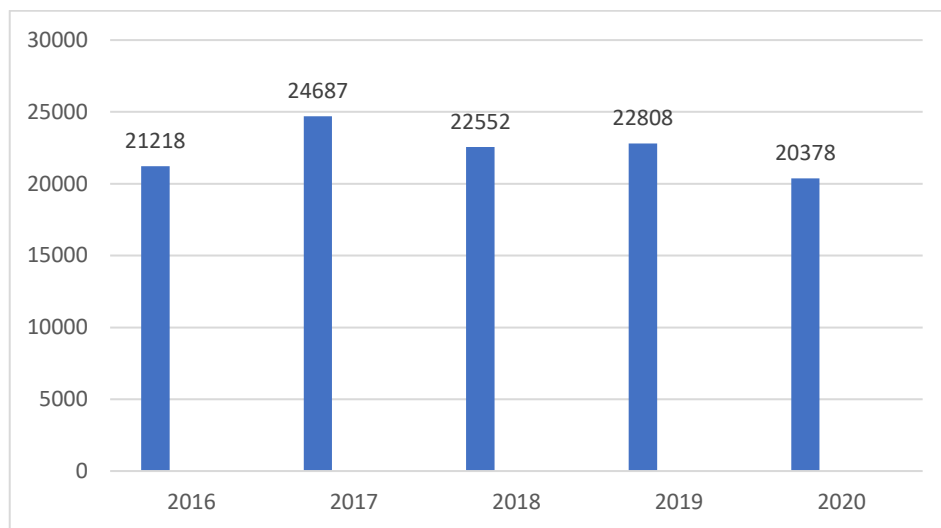
Největší položkou jsou osobní náklady, které byly 6 858 tis. Kč a zahrnovaly například hrubé mzdy zaměstnanců.

Pojištění, které zahrnuje pojištění odpovědnosti a úrazové pojištění, bylo v roce 2020 6 395 tis. Kč. Pojištěné jsou organizace, které ČRDM zastřešuje, ale i ty, které nejsou členy. Pojištění ČRDM zajišťuje ve spolupráci s Generali Česká pojišťovna, a.s.

Dalším nákladem jsou služby, které jsou něco málo přes 26 % z celkové částky nákladů – 5 334 tis. Kč. Do služeb ČRDM spadá realizace projektů. V roce 2020 se jednalo o projekty: Vzdělávání, Hodnoty mladých, Strukturovaný dialog a YouthWiki. Dále to byly služby jako tiskařské a grafické služby, cestovné, ubytování, doprava, nájemné nebo také zajištění PR pro ČRDM.

Poslední položkou je spotřeba materiálu v částce 1 521 tis. Kč. Převážně se jedná o materiál, který se využívá na projekty ČRDM, které již byly zmíněny výše.

7.2.2 Porovnání nákladů za 5 let

Obrázek 11: Přehled celkových nákladů (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČRDM

Na obrázku 11 jsou znázorněny celkové náklady ČRDM za 5 po sobě jdoucích let. Největší náklady měla ČRDM v roce 2017. Organizace měla totiž v roce 2017 největší náklady na služby. Byly vyšší cca o 2 000 tis. Kč v porovnání s ostatními roky. Největší finanční nárůst je opět z roku 2016 na rok 2017. Přesná částka je 3 469 tis. Kč. Nejmenší náklady měla organizace v roce 2020, s tím souvisí to, že měla jednoznačně nejmenší spotřebované nákupy a nakupované služby.

Opět podle interních dokumentů organizace lze vyvodit, že největší položkou v letech 2016–2019 byly služby. Tvořily necelých 38 % z celkové výše nákladů. V roce 2020 zastupovaly největší položku osobní náklady.

8 Vybrané projekty a aktivity ČRDM a jejich financování

V této kapitole si představíme vybrané projekty, kterým se věnuje ČRDM. Každý projekt nejdříve obecně stručně vysvětlíme a poté se zaměříme na to, jak konkrétně s ním kooperuje ČRDM, jak dlouho se mu věnuje, jaké jsou jeho zdroje financování apod. Většina projektů, které tu budou zmíněny, jsou financovány z dotace od MŠMT, která, jak bylo zmíněno v předchozích kapitolách, tvoří největší část.

8.1 Projekty a aktivity

Zpravodaj ARCHA

Zpravodaj ARCHA je jednou z aktivit a projektem ČRDM. Jedná se o časopis, který vychází 6x do roka. Zpravodaj ARCHA je o výchově a využití volného času dětí a mládeže – vychází péčí České rady dětí a mládeže od r. 1999. Jeho aktuální rozsah je 24 stran, náklad čítá tisíc výtisků. Z pohledu vydavatele jde o médium značného informačně-prezentačního významu. Archa pomáhá šířit stanoviska a postoje ČRDM, čímž přispívá k mediálnímu obrazu „střešní“ mládežnické organizace coby důvěryhodného partnera připraveného vést rozumný dialog se zástupci státu, samosprávných institucí i médií. Zpravodaj ARCHA je financován z dotace od MŠMT.

72 hodin

V tomto projektu se jedná o 3 dny, které se věnují dobrovolnickým aktivitám. V České republice je tento projekt již po deváté. Dobrovolnické aktivity se zaměřují na pomoc druhým, přírodě nebo okolí dobrovolníků. Zapojit se může samozřejmě kdokoliv. Cílem tohoto projektu je ukázat mladým, že opravdu stačí málo, aby dohromady dokázali mnoho.

Organizace se v rámci tohoto projektu soustřeďuje na zapojení organizací pracujících s dětmi a mládeží. Je zde několik různých typů projektů – některé jsou zaměřené na pomoc problémovým sociálním skupinám, jiné na výsadbu zeleně a péči o životní prostředí. Také se ČRDM snaží o navýšení mediálního pokrytí, aby se akce stala všeobecně známou na celém území ČR. Také se každým rokem více a více věnuje podpoře akce na sociálních sítích.

V následující tabulce 2 jsou vidět všechny druhy výdajů, které jsou potřeba k tomuto projektu. Nejnákladnější položkou je materiál. To mohou být například trička, letáčky nebo různé prospekty.

Tabulka 1: Druhy výdajů na projekt 72 hodin

Druh výdajů	Rozpočet	Dotace
Materiál	824 000 Kč	625 000 Kč
Kancelářské potřeby	5 000 Kč	5 000 Kč
Materiálové náklady	829 000 Kč	630 000 Kč
Poštovné, telefon, fax, internet	10 000 Kč	10 000 Kč
Propagace	60 999 Kč	40 727 Kč
Nájemné a energie	15 000 Kč	5 000 Kč
Cestovné a doprava	39 666 Kč	20 000 Kč
Nemateriálové náklady – služby	125 665 Kč	75 727 Kč
Stravování	15 000 Kč	0 Kč
Tiskařské služby	45 000 Kč	40 000 Kč
Grafické, fotografické, redakční práce a tvorba videí	50 000 Kč	40 000 Kč
Organizační a PR poradenství	394 875 Kč	394 875 Kč
Programátorské služby a IT služby, webmaster, Webhosting, domény	84 000 Kč	44 000 Kč
Jiné ostatní služby	55 000 Kč	25 000 Kč
Jiné	643 875 Kč	543 875 Kč
Mzdy	128 100 Kč	128 100 Kč
Sociální a zdravotní pojištění	43 298 Kč	43 298 Kč
Osobní náklady	171 398 Kč	171 398 Kč
Náklady celkem	1 769 938 Kč	1 421 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dokumentů ČRD M

EYCA karty

Karta EYCA je Evropská karta mládeže. Je to mezinárodní průkaz pro mladé. V České republice mohou získat EYCA kartu všichni ve věku od 5 do 30 let. Není to tedy tak, že by na kartu měli nárok pouze studenti. EYCA poskytuje mnoho slev ve 38 evropských zemích, například se jedná o slevy v Disneylandu v Paříži, v chrámu Sagrada Família nebo v muzeu FC Barcelona. V České republice se dají slevy využívat na hradech, zámcích, ale i při cestování s Regiojetem. Cena karty je pouze 100 Kč a je platná jeden rok.

ČRD M je do projektu zapojena tak, že tyto kartičky nechává vyrobit a následně je zájemcům prodává. Jejím primárním cílem ale není zisk, ale podpora mládeže, aby mladí lidé mohli cestovat, vzdělávat se nebo se věnovat svým oblíbeným aktivitám. Tento projekt je financován z dotace od MŠMT.

V tabulce 3 níže jsou opět vidět veškeré výdaje. Největší položkou jsou „Jiné“ výdaje, což jsou například veškeré služby, které jsou pro tento projekt potřeba.

Tabulka 2: Druhy výdajů na projekt EYCA karty

Druh výdajů	Rozpočet	Dotace
Materiál	55 000 Kč	0 Kč
Kancelářské potřeby	1 000 Kč	0 Kč
Materiálové náklady	56 000 Kč	0 Kč
Poštovné, telefon, fax, internet	1 500 Kč	0 Kč
Nemateriálové náklady – služby	1 500 Kč	0 Kč
Tiskařské služby	3 000 Kč	0 Kč
Grafické, fotografické, redakční práce a tvorba videí	10 000 Kč	0 Kč
Organizační a PR poradenství	329 000 Kč	323 268 Kč
Členské příspěvky, účastnické poplatky	100 000 Kč	0 Kč
Programátorské služby a IT služby, webmaster, Webhosting, domény	17 000 Kč	0 Kč
Bankovní poplatky, kurz. ztráty	10 000 Kč	0 Kč
Jiné	469 000 Kč	323 268 Kč
DPP, DPČ	15 000 Kč	15 000 Kč
Osobní náklady	15 000 Kč	15 000 Kč
Náklady celkem	541 500 Kč	338 268 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dokumentů ČRD

Národní pracovní skupina pro strukturovaný dialog s mládeží (NPS)

EU dialog mládeže slouží jako stálé fórum pro diskusi nad prioritami spolupráce v oblasti mládeže a podporuje mladé lidi v zájmu o veřejné dění na lokální, národní i evropské úrovni. Zajišťuje, aby byly názory a postoje mladých lidí zohledněny v politických procesech. Je ale také prostředkem politického a občanského vzdělávání mladých lidí prostřednictvím poznávání reálných rozhodovacích procesů.

V rámci projektu ČRD realizuje debaty, diskuse, workshopy a akce pro mládež, a to jak akce realizované přímo členy Národní pracovní skupiny, tak akce pořádané mladými ambasadory v jednotlivých regionech České republiky. Stěžejní činností roku 2020 pak je implementace výsledků konzultací. Projekt čerpá finance ze dvou zdrojů – z dotací MŠMT a evropských dotací.

YouthWiki

Další aktivitou ČRDM je YouthWiki. To je evropská databáze, která obsahuje data a informace o mládeži. Je to celkový přehled legislativy a zákonů týkající se mládeže a slouží pro účely a potřeby úředníků Evropské komise. Organizace ČRDM je zde zodpovědná za každoroční aktualizaci právě zákonů a legislativy. YouthWiki je financována z evropské dotace.

Servis pro organizace

Hlavním cílem projektu je podpořit práci všech pracovníků i dobrovolníků starajících se o organizační stránku dětských organizací. Cílem projektu je také umožnit všem organizacím využívat profesionální nástroje za nízké ceny nebo zdarma – např. využití softwaru pro vedení účetnictví, šablony pro webové stránky, odborné právní a ekonomické poradenství. Dalším cílem je ocenění zástupců veřejné správy a samosprávy a podnikatelů působících na místní a krajské úrovni, kteří významně podporují mimoškolní práci s dětmi a mládeží.

ČRDM zajišťuje informační servis pro všechny členské organizace. Provozuje online poradnu, kde zodpovídá otázky z různých oblastí. Pro všechny zájemce organizuje informační semináře a umožňuje využívat profesionální šablony pro webové stránky organizací. Rovněž zajišťuje provoz účetního SW ESO vyvinutého přímo pro organizace pracující s dětmi a mládeží. Součástí je rovněž pořádání slavnostního večera v rámci udělování Ceny Přístav.

ADAM.cz

ADAM.cz je webová stránka, kterou spravuje ČRDM. Cílem tohoto projektu je nepřetržité celoroční monitorování dění v organizacích dětí a mládeže, přinášení aktuálních zpráv, nabídek a možností pro rodiče, vedoucí i aktivní mladé lidi. ADAM.cz v průběhu posledních let přinesl několik novinek, které přispěly k jeho větší sledovanosti. Jsou to například videa, ať již autorská (ČRDM) nebo převzatá z členských organizací nebo s tematikou, která tyto organizace a její členy může zajímat. ADAM.cz je opět financován z dotace MŠMT.

ADAM.cz:

- propaguje práci organizací dětí a mládeže a neziskového sektoru na veřejnosti,
- usiluje o to, aby se veřejnost, orgány státní správy a média naučily vnímat široký záběr dobrovolnických činností,
- nabízí smysluplné aktivity pro volný čas dětí a mladých lidí jako prevenci proti sociálně patologickým jevům,
- vytváří prostor pro systematickou komunikaci o výchově jako o zásadním společenském úkolu.

Tabulka 4 obsahuje veškeré druhy výdajů potřebných k tomuto projektu.

Tabulka 3: Druhy výdajů na projekt ADAM.cz

Druh výdajů	Rozpočet	Dotace
Grafické, fotografické, redakční práce a tvorba videí	260 000 Kč	260 000 Kč
Programátorské služby a IT služby, webmaster, Webhosting, domény	170 000 Kč	165 697 Kč
Jiné	430 000 Kč	425 697 Kč
Mzdy	195 000 Kč	195 000 Kč
Sociální a zdravotní pojištění	65 910 Kč	65 910 Kč
Osobní náklady	260 910 Kč	260 910 Kč
Náklady celkem	690 910 Kč	686 607 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dokumentů ČRD M

Členské příspěvky

Členské příspěvky jsou dalším finančním zdrojem, který může například pokrývat projekty a aktivity ČRD M, nebo také osobní náklady, do kterých spadají mzdy apod.

Členské příspěvky získává ČRD M od organizací, které zastřešuje. Členský příspěvek mají povinnost zaplatit úplně všechny organizace, bez ohledu na jejich počet členů. Klasická sazba je 3 Kč za člena v dané organizaci do 26 let za rok. Minimální částka je však 500 Kč. Některé organizace mají totiž málo členů a jejich částka by byla opravdu nízká, proto je stanovena tato minimální částka. Sazba je každým rokem schvalována na valném shromáždění. Za posledních několik let se ale nezměnila.

Pojištění

Pojištění představuje nejvýznamnější finanční položku z celého rozpočtu ČRD M, jedná se o prioritní projekt. ČRD M poskytuje pojištění zdarma svým členům, dále krajským radám a může realizovat pojištění i svým nečlenům, ti si ale musí vše hradit sami. MŠMT poskytuje ČRD M každý rok dotaci na pojištění ve výši zhruba 6 500 tis. Kč. V tom je zahrnuto úrazové pojištění, které činí cca 4 500 tis. Kč a je určeno pro mládež a pracovníky s mládeží a pojištění odpovědnosti, které je 2 000 tis. Kč, a to se zařizuje už jen pro pracovníky s mládeží.

Pro roky 2018–2021 měla ČRD M pojištění sjednané u Generali Česká pojišťovna a. s. Výběr pojišťovny totiž probíhá tzv. veřejnou zakázkou. Do té se přihlásí obvykle 3 pojišťovny a soutěží o to, která z nich bude poskytovat pojištění. Soutěží se o smlouvu na 4 roky a cena je tedy cca 25 000 tis. Kč. Až na jednu výjimku, kdy soutěž vyhrála Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, se vždy stala vítězem Generali Česká pojišťovna a. s. Pro oblast úrazového pojištění ČRD M zadá cenu, kterou je ochotna nabídnout, tj. 17 Kč ročně za každého člena, a čeká na nabídku, co je pojišťovna schopna za tuto cenu nabídnout. Naopak v pojištění odpovědnosti ČRD M ví, co očekává a čeká na nabídku ceny. Na pojištění věnuje finanční zdroje MŠMT formou dotace.

Členské příspěvky

Členské příspěvky jsou dalším finančním zdrojem, který může například pokrývat projekty a aktivity ČRD M, nebo také osobní náklady, do kterých spadají mzdy apod.

Členské příspěvky získává ČRD M od organizací, které zastřešuje. Členský příspěvek mají povinnost zaplatit úplně všechny organizace, bez ohledu na jejich počet členů. Klasická sazba je 3 Kč za člena v dané organizaci do 26 let za rok. Minimální částka je však 500 Kč. Některé organizace mají totiž málo členů a jejich částka by byla opravdu nízká, proto je stanovena tato minimální částka. Sazba je každým rokem schvalována na valném shromáždění. Za posledních několik let se ale nezměnila.

8.2 Celkové shrnutí projektů a aktivit

V tabulce 5 jsou uvedeny všechny projekty a aktivity, kterým se ČRDM věnovala v roce 2020. Jsou zde vidět celkové náklady a dotace, které ČRDM obdržela na základě žádosti od MŠMT. Jak lze vidět, celkové náklady činily 18 439 tis. Kč, ale ČRDM obdržela jen 14 600 tis. Kč. Je to tím, že MŠMT by měla poskytovat pouze 70% dotaci z celkových nákladů. V případě ČRDM dělá ale výjimku a jak lze vidět, bylo poskytnuto něco málo přes 79 %. Výjimka je udělena téměř každý rok a je to z důvodu toho, že ČRDM poskytuje svým organizacím, a i ostatním zájemcům pojištění. To činí opravdu největší a značnou část celkových nákladů, a tak je v tomto směru MŠMT velice vstřícná.

Tabulka 4: Shrnutí všech projektů

Kapitola	Celkové náklady	Dotace	% dotace
Kancelář	3 778 050 Kč	2 760 866 Kč	73,08 %
Servis pro organizace dětí a mládeže	917 153 Kč	727 153 Kč	79,28 %
72 hodin	1 769 938 Kč	1 421 000 Kč	80,29 %
Adam	690 910 Kč	686 607 Kč	99,38 %
Analytické centrum (+ Youth Wiki)	1 709 279 Kč	496 680 Kč	29,06 %
Archa	606 730 Kč	606 730 Kč	100,00 %
Evropské karty mládeže EYCA	541 500 Kč	338 268 Kč	62,47 %
Strukturovaný dialog s mládeží	800 244 Kč	295 000 Kč	36,86 %
Pojištění	6 395 000 Kč	6 200 000 Kč	96,95 %
Zahraníčí (souhrn akcí)	1 230 196 Kč	1 067 696 Kč	86,79 %
CELKEM	18 439 000 Kč	14 600 000 Kč	79,18 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dokumentů ČRDM

9 Návrh finančních zdrojů na vybraný projekt

Dle poskytnutých informací od vedení ČRDM vyšlo najevo, že by ČRDM ráda realizovala projekt s mezinárodním přesahem. Jedná se o výměnu pracovníků s mládeží. ČR je jednou ze zemí současného tria předsedajícího Radě EU. Konkrétní realizací projektu je vycestování českých, francouzských a švédských pracovníků s mládeží postupně do každé ze tří zemí, kde navštíví nejprve střešní organizaci a poté jednotlivé zapojené organizace pro děti a mládež. Pracovníků s mládeží by bylo dohromady 6, vždy 2 z každé země. Jednalo by se o tato témata:

- Udržitelná zelená Evropa.
- Specifika práce s dětmi a mládeží zasažené pandemií Covid-19.

Organizace ČRDM v tuto chvíli disponuje pouze obecným popisem projektu, chybí však rozpočet akce a zdroje, kterými by mohl být projekt financován. Bohužel, ČRDM nemá tolik finančních prostředků, například z dotací MŠMT již nelze čerpat další finanční zdroje, proto je nutné najít nový zdroj financování.

Využila jsem proto tuto příležitost a nabídla jsem, že v rámci mé bakalářské práce připravím rozpočet akce a navrhuji možné zdroje financování celého projektu. Zjistila jsem, že dotační program Erasmus + poskytuje finance právě na tyto výměny. Z jejich příručky lze zjistit, kolik poskytují na jednotlivé činnosti, jako je doprava nebo například ubytování.

9.1 Kalkulace nákladů a možné dotace na projekt

Níže budou v tabulkách rozepsány náklady na projekt, vždy v každé zemi zvlášť. Následně budou rozepsány dotace, které Erasmus + může poskytnout na základě své dotační příručky. V dotační příručce je například uvedeno, kolik je možno poskytnout dotací na základě vzdálenosti, kolik je poskytnuto na ubytování v jednotlivých zemích apod.

Tabulka 5: Kalkulace Česká republika

ČESKÁ REPUBLIKA (PRAHA)	Cena za 1 pracovníka	Cena celkem	Dotace
Letenky (Stockholm> Praha> Stockholm)	3419 Kč	6838 Kč	8786 Kč
Letenky (Paříž> Praha> Paříž)	3882 Kč	7764 Kč	6712 Kč
Místní doprava	570 Kč	3420 Kč	-
Ubytování (4 noci se snídaní)	3793 Kč	22758 Kč	15816 Kč
Stravování (5 dní)	3500 Kč	21000 Kč	-
Ostatní náklady (např. na cestování v zemi)	1000 Kč	6000 Kč	-
-	-	-	14637 Kč (dotace na cokoli)
Cena celkem	-	67780 Kč	45951 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 6 vidíme, že projekt v Praze by stál 67780 Kč, dotace na něj by byla jen 45951 Kč. Zbytek by si musela ČRDM dofinancovat z jiných finančních zdrojů, například z členských příspěvků.

Tabulka 6: Kalkulace Švédsko

ŠVÉDSKO (STOCKHOLM)	Cena za 1 pracovníka	Cena celkem	Dotace
Letenky (Praha> Stockholm> Praha)	3238 Kč	6476 Kč	8786 Kč
Letenky (Paříž> Stockholm> Paříž)	4975 Kč	9950 Kč	12931 Kč
Místní doprava	974 Kč	5844 Kč	-
Ubytování (4 noci se snídaní)	5392 Kč	32352 Kč	20496 Kč
Stravování (5 dní)	4000 Kč	24000 Kč	-
Ostatní náklady (např. na cestování v zemi)	1200 Kč	7200 Kč	-
-	-	-	14637 Kč (dotace na cokoli)
Cena celkem	-	100990 Kč	56850 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Zde v tabulce 7 je opět vidět, že dotace nepokryjí tolik, kolik je potřeba. Je to více než 50 %, což v tomto případě není úplně výhodné.

Tabulka 7: Kalkulace Francie

FRANCIE (PAŘÍŽ)	Cena za 1 pracovníka	Cena celkem	Dotace
Letenky (Stockholm> Paříž> Stockholm)	4865 Kč	9730 Kč	12931 Kč
Letenky (Praha> Paříž> Praha)	3625 Kč	7250 Kč	6712 Kč
Místní doprava	724 Kč	4344 Kč	-
Ubytování (4 noci se snídaní)	5465 Kč	32790 Kč	19320 Kč
Stravování (5 dní)	4000 Kč	24000 Kč	-
Ostatní náklady (např. na cestování v zemi)	1150 Kč	6900 Kč	-
-	-	-	14637 Kč (dotace na cokoli)
Cena celkem	-	85014 Kč	53600 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Ani v tomto případě dotace nepokryjí celkové náklady. Viz tabulka 8.

9.2 Celkový přehled financování projektu

Tabulka 8: Celkový přehled

Cena celkem za projekt	253784 Kč
Poskytnuté dotace	156401 Kč
Rozdíl	97383 Kč
Rozdíl v %	38,4 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Pokud by ČRD M chtěla realizovat tento projekt, musela by si ho sama zafinancovat z 38,4 %, viz tabulka 9. Finanční zdroje bych doporučila vzít například z členských příspěvků. Z členských příspěvků se většinou projekty ČRD M dofinancují, pokud neposkytne dostatek financí daný dotační program.

10 Doporučení na další zdroje financování

V této kapitole budou doporučeny další zdroje financování, které by ČRDM mohla využívat pro své další projekty. Existuje mnoho dalších dotačních programů, do kterých ČRDM není zapojena, ale mohla by. Také by se ČRDM mohla zapojit do některých ekonomických činností a zvýšit tak své finanční zdroje. Níže budou konkrétně představeny jednotlivé dotační programy a doporučení.

Erasmus+ – mobilita mládeže

Erasmus+ byl již uveden v předchozí kapitole. V tomto případě se ale jednalo o mobilitu pracovníků s mládeží. Erasmus + se dále zaměřuje i na mobilitu mládeže. Do projektů v rámci výměn mládeže se mohou zapojit mladí lidé ve věku 13 až 30 let. Pocházejí z různých zemí a pracují společně na různých tématech, která je zajímají, poznávají nové lidi, získávají nové zkušenosti a zážitky. Do tohoto projektu by se ČRDM také mohla zapojit. Pokud by se ČRDM chtěla do této výzvy zapojit, měla by do 4. 10. 2022 podat žádost. Dotace se pak odvíjejí například od vzdálenosti mezi místem původu a místem konání, dle země, kde je mládež ubytovaná apod. Lze odhadnout, že dotace pokryjí cca 60 % projektu. Dle interních informací z ČRDM je zřejmé, že by o tento dotační program měli zájem.

Erasmus+ – participace

Další z programů Erasmus+, do kterého by se mohla ČRDM zapojit, je tzv. participace. Program se zabývá zapojením mladých lidí do občanského života na lokální a nadnárodní úrovni. Pořádají se různá setkání s veřejnými činiteli, nebo se mládež zapojuje do kampaní, které zvyšují jejich informovanost. Tento projekt umožňuje mládeži přímou interakci právě s veřejnými činiteli a svými názory a nápady mohou přispět a mít vliv na změnu v jejich okolí nebo konkrétní oblasti. Program podporuje různé formy, jako je například i digitální forma participace. Může se také jednat o národní nebo mezinárodní projekt. Věk účastníků je, jako v předchozím navrhovaném projektu, 13 až 30 let. K žádosti o zapojení do programu se přikládají 3 přílohy – čestné prohlášení, časový harmonogram všech aktivit a denní časový harmonogram všech mobilit. Zde jsou termíny k podání žádosti dva, do 2. 5. 2022, nebo do 4. 10. 2022.

Evropský sbor solidarity

Další z programů, do kterého by se ČRD M mohla zapojit a zvýšit tak svůj okruh zdrojů financování, je Evropský zdroj solidarity. Cílem tohoto projektu je nabídnout mládeži jakousi příležitost, která jim umožní poskytnout pomoc druhým, respektive potřebným. Zároveň také projekt nabízí získání nových dovedností a pracovních zkušeností. Ty pak mohou mládeži pomoci v uplatnění se na trhu práce.

DZS – Programy a sítě

Dům zahraniční spolupráce poskytuje další z dotačních programů cílených na organizace a firmy, které se věnují vzdělávání, vědě a výzkumu. Jelikož se ČRD M vzdělávání věnuje, byl by tento dotační program pro ni vhodný. Žadatelé mají možnost v rámci tohoto programu získat finanční podporu na realizaci svých projektů. Cílem projektu je, jako v ostatních, výměna zkušeností, navazování kontaktů a podpora při vzdělávání.

OP JAK

OP JAK, tedy operační program Jan Amos Komenský je navazující program na operační program výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV). Do OP VVV je ČRD M zapojena a nyní čerpá z tohoto programu finanční zdroje. Bylo by proto vhodné, až OP VVV zanikne, zapojit se do navazujícího OP JAK. OP JAK se bude podobně jako OP VVV zaměřovat na vzdělávání mládeže, například se mohou organizace zapojit do výzev týkající se podpory dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, do zvyšování kvality neformálního vzdělávání, nebo do mezinárodní mobility osob, podobně jako v dotačním programu Erasmus +. Oproti předešlým programům, tento program ještě není vypsán a nelze se zatím do něj zapsat. Půjde to až po zániku OP VVV, což bude během roku 2023.

Veřejné zakázky

Dalším možným vhodným zdrojem by bylo zapojení ČRD M do veřejné zakázky týkající se vzdělávání například mládeže nebo seniorů. Tento zdroj financování by nebyl formou dotace, ale klasického zisku. Jednalo by se tedy o ekonomickou činnost. Momentálně není vypsána žádná veřejná zakázka týkající se vzdělávání v IT oblasti, ale do budoucna by bylo vhodné tuto formu sledovat, jelikož ČRD M má mnoho zaměstnanců, kteří se věnují IT vzdělávání. Mohl by to být zajímavý finanční zdroj, který by mohl pomoci ve financování projektů této organizace.

Členské příspěvky

Přesto, že ČRDM získává každý rok členské příspěvky, které činí průměrně 536 tis. Kč, připadalo by možná v úvahu částku příspěvku zvýšit. Vhodné by bylo zvýšení minimální částky, kterou organizace platí. Nyní je to 500 Kč za rok, vhodnější by mohlo být alespoň 800 Kč za rok. V tom případě by se finanční zdroje zvedly ČRDM o 14, 4 tis. Kč za rok.

Závěr

Cílem práce bylo analyzovat možnosti financování neziskových organizací se zaměřením na organizace pracující s dětmi a mládeží. Dále zkoumat možnosti financování NNO pomocí fundraisingu (dotace, dary, sponzoring). Dále pak vyhodnotit financování vybrané NNO (Česká rada dětí a mládeže).

První část této bakalářské práce se zabývá vymezením základních pojmů, poté následují typy NNO, dále jsou vypsány funkce, překážky, a nejdůležitější, pátou částí je financování NNO, kde jsou popsány jednotlivé zdroje, principy a způsoby. Šestá kapitola se zabývá celkovou ekonomikou, zdaněním a účetnictvím neziskových organizací.

Další část práce je zaměřena na představení neziskové organizace ČRDM, také je popsáno poslání organizace.

V osmé kapitole je představena struktura výnosů a nákladů organizace. Výnosy i náklady jsou sepsané za pět let a jsou mezi sebou porovnány. Dále jsou shrnuty veškeré zdroje financování, které organizace čerpá. Poté jsou navrženy další možné zdroje financování, které by byly pro ČRDM vhodné.

Přesto, že organizace čerpá z mnoha zdrojů financování, má v některých oblastech nedostatky. Jednou z oblastí, ve které má nedostatky je oblast ekonomické činnosti. I přes aspekt, že je ČRDM nezisková organizace, mohla by vykonávat činnosti, jako je například vzdělávání ostatních v oblasti IT, a tím opět zvýšit své finanční zdroje pro případné potřeby. Dalším možným zdrojem na případné dofinancování projektů je zvýšení členských příspěvků.

Seznam použité literatury a zdrojů

Odborná literatura

- [1] BEDNÁŘOVÁ, Zdena a Lubomír PELECH. Slabikář sociální práce na ulici: supervize, streetwork, financování. Brno: Doplněk, 2003. Co, jak, proč? ISBN 80-723-9148-8.
- [2] BOUKAL, Petr. Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe). V Praze: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1650-9.
- [3] ČRDM Výroční zprávy 2016-2020
- [4] DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. Nevýdělečné organizace v praxi. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-040-1.
- [5] DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. Nevýdělečné organizace v teorii. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-103-3.
- [6] HLADKÁ, Marie a Tereza ŠINKYŘÍKOVÁ. Dárcovství v očích veřejnosti. Brno: Společnost pro studium neziskového sektoru, c2009. ISBN 978-80-904150-4-1.
- [7] HYÁNEK, Vladimír, Zuzana PROUZOVÁ a Simona ŠKARABELOVÁ. Neziskové organizace ve veřejných službách. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4423-4.
- [8] HYÁNEK, Vladimír. Neziskové organizace: teorie a mýty. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5651-0.
- [9] KRYŠKOVÁ, Šárka. Nestátní neziskové organizace. Praha: Leges, 2019. ISBN 978-80-7502-378-0.
- [10] PELIKÁNOVÁ, Anna. Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-5699-8.
- [11] REKTOŘÍK, Jaroslav. Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení. 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-54-5.
- [12] STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁTKOVÁ. Neziskové organizace: vybrané problémy ekonomiky. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-80-7357-973-9.
- [13] STEJSKAL, Jan. Ekonomika neziskové organizace. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR, Tiskové a distribuční centrum, 2010. ISBN 978-80-86825-55-7.

- [14] STRNADOVÁ, Zuzana. Co by měl vědět příjemce dotace. Praha: Grada Publishing, 2019. Finance a investování. ISBN 978-80-247-3076-9.
- [15] ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. Public relations, fundraising a lobbying: pro neziskové organizace. Praha: Grada, 2012. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4040-9.
- [16] ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. Úspěšná nezisková organizace. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4041-6.
- [17] TETŘEVOVÁ, Liběna. Veřejná ekonomie. [Praha]: Professional Publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-79-5.
- [18] VÍT, Petr. Praktický právní průvodce pro neziskové organizace. Praha: Grada, 2015. Manažer. ISBN 978-80-247-5477-2.

Internetové zdroje

Česká rada dětí a mládeže. *Co je ČRDM* [online]. [cit. 2022-04-07]. Dostupné z: <https://crdm.cz/>

Přílohy

Příloha A: Seznam členů ČRDM

Příloha A: Seznam členů ČRD M

Název	IČ	Právní forma	Členů celkem	Členů do 26 let
AFS Mezikulturní programy, o.p.s.	65398939	obecně prospěšná společnost		
AISEC Česká republika	61379166	spolek	150	150
Asociace debatních klubů, z.s.	69058041	spolek	314	281
Asociace křesťanských spolků mládeže, z. s.	67775861	spolek	6011	3674
Asociace malých debrujárů České republiky, spolek	46271066	spolek	733	675
Asociace turistických oddílů mládeže ČR	44223846	spolek	9552	7575
Asociace víceúčelových základních organizací technických sportů a činností České republiky	41695402	spolek	6293	748
AZIMUT	70516375	spolek	29	16
Boii, z.s.	26604477	spolek	20	
Česká táborecká unie, z.s.	418056	spolek	6012	4784
Československý zálesák, svaz pro pobyt v přírodě z.s.	15546764	spolek	75	73
Český svaz chovatelů, z. s.	443204	spolek	2725	2383
Dorostová unie, z.s.	70148031	spolek	928	744
Duha (rozšířený název: Duha – sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi)	409901	spolek	3548	2848
Erasmus Student Network Česká republika z. s.	22670874	spolek	613	486
EXPEDICE NATURA z.s.	408310	spolek	190	142
Harcerstwo Polskie w Republice Czeskiej	14613921	spolek	388	354
Hnutí Brontosaurus	408328	spolek	1301	889
HVĚZDÁRNA a RADIOKLUB LÁZEŇSKÉHO MĚSTA KARLOVY VARY o.p.s.	26361850	obecně prospěšná společnost		
INEX – Sdružení dobrovolných aktivit, z. s.	18629008	spolek	40	
Jihomoravská rada dětí a mládeže, z.s.	26525003	spolek		
Jockey Club Malý Pěčín	26609878	spolek	58	51
Junák – český skaut, z. s.	409430	spolek	68802	54411
z. s. Klub dobré zprávy	26643618	spolek	28	19
Klub Domino, Dětská tisková agentura, z.s.	45771529	spolek	34	22
Klub mladých Filadelfia, z.s.	69206341	spolek	190	170
KLUB PATHFINDER z.s.	62939211	spolek	2138	1539
Klub přátel umění v České republice, z. s.	48512834	spolek	38	6
Kolpingovo dílo České republiky z. s.	43379729	spolek	798	268
Krajská rada dětí a mládeže Karlovarska, z. s.	26623820	spolek	341	
Liga lesní moudrosti, z.s.	536474	spolek	1464	956
Lípa 2, spolek	70897891	spolek	60	20

Mladí konzervativci, z. s.	44964633	spolek	350	150
Mladí sociální demokraté, z. s.	563455	spolek	149	43
Moravská hasičská jednota z.s. Filadelfie	49459317	spolek	4941	741
Altus, z.s.	26548518	spolek	24	
70151229		spolek	10	
DĚTI BEZ HRANIC – táborový spolek	26659034	spolek	215	182
Gaudolino, z. s.	26659352	spolek	27	4
HNUTÍ GO!, z.s.	66932254	spolek	4	
Letní dům, z.ú.	65998201	zapsaný ústav		
Občanské sdružení Nedánov, z.s.	65765486	spolek	32	2
OS Rokrští z.s.	26618231	spolek	75	57
Pionýr, z. s.	499161	spolek	15282	11529
Plzeňská krajská rada dětí a mládeže z.s.	26632110	spolek	3544	
Prázdninová škola Lipnice, z.s.	499099	spolek	199	7
PRÍMA DĚTI, z.s.	14891875	spolek		
Projekt Odyssea, z. s.	26618745	spolek	13	1
Rada dětí a mládeže hlavního města Prahy	22739017	spolek	1065	
Rada dětí a mládeže kraje Vysočina, z. s.	26524783	spolek	2937	
Rada dětí a mládeže Moravskoslezského kraje, z. s.	26523825	spolek	1406	
RADAMBUK-Rada dětí a mládeže Jihočeského kraje z.s.	26516519	spolek	5190	
Royal Rangers v ČR z.s.	64122433	spolek	1685	1443
Salesiánské hnutí mládeže, z. s.	45248176	spolek	2864	2269
Salesiánské kluby mládeže, z. s.	65398599	spolek	1038	846
Samostatný kmenový a klubový svaz Dakota, z.s.	26518007	spolek	204	171
Samostatná dětská organizace Vlčata	15053270	spolek	102	97
Sdružení FILIA z. s.	60554533	spolek	25	18
Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (SH ČMS)	442739	spolek	70464	65022
Sdružení Klubko, z.s.	70632138	spolek	38	21
Sdružení přátel Jaroslava Foglara, z. s.	48511200	spolek	350	180
Sdružení Roztoč, z. s.	26606551	spolek	495	358
Sdružení turistických a tábormických oddílů, z.s.	45768374	spolek	138	121
SMARAGD z.s.	26535777	spolek	75	61
SPEKTRUM – Krajská rada dětí a mládeže Zlínského kraje, z.s.	26524562	spolek	1081	
Spojené ruce, z. s.	66000904	spolek	23	13
Společenství harmonie těla a ducha z. s.	48550124	spolek	220	180
Společenství Romů na Moravě	44015178	spolek	180	140
Středisko Radost, z.s.	60552921	spolek	698	601

STUD, z.s.	64330346	spolek	24	6
T. O. Střelka	70870420	spolek	43	40
Velký vůz, z. s.	70941882	spolek	61	
YMCA v České republice	499498	spolek	3850	2543
ZÁLESÁK – svaz pro pobyt v přírodě, z.s.	531651	spolek	4130	3680
Život trochu jinak, z.s.	22834401	spolek	21	4
Hnutí Žebřík z. s.	26580217	spolek	39	33
Sdružení evangelické mládeže v České republice, z. s.	27031225	spolek	426	176
Slezská diakonie	65468562	jiná církevní právnická osoba	190	190
Instruktoři Brno, z. s.	22879056	spolek	101	59
ALIQUANTULUM z.s.	27053784	spolek	73	63
Mladí ochránci přírody, z. s.	22875352	spolek	1766	1669
Český svaz ochránců přírody	103764	spolek	1620	1537
Dubičko,z.s.	26984563	spolek	20	11
Kondor Konfederace nezávislých – dětská organizace, z. s.	674648	spolek	848	716
ZDrSEM – první pomoc zážitkem, z.s.	2009510	spolek	40	20
Česká debatní společnost, z. s.	26656817	spolek	62	55
The Duke of Edinburghs International Award Czech Republic Foundation, o.p.s.	29143462	obecně prospěšná společnost		
MOB – Mladí občané, z.s.	3285791	spolek	68	64
Folklórní soubor Kvítek Hradec Králové, z.s.	42193745	spolek	60	50
Česká astronomická společnost	444537	spolek	691	29
MOMA Morašice, z.s.	5110271	spolek	267	114
Tamjdem, o.p.s.	22675515	obecně prospěšná společnost		
Rada dětí a mládeže Královéhradeckého kraje, z. s.	6779247	spolek	790	
Asociace pro mezinárodní otázky, z.s.	65999533	spolek	141	17
CoderDojo Česká republika z. s.	7919611	spolek	153	123
Fakescape, z. s.	7919280	spolek	30	28
Mladí chovatelé zvířat, z.s.	8940673	spolek	837	558
Vodní záchranná služba ČČK, z. s.	63835355	spolek	1512	801
CIRQUEON, z. ú.	28162919	zapsaný ústav		
Rada dětí a mládeže Pardubického kraje, z. s.	9925805	spolek	117	